

21. gada-gabjums.

Kafļa ar pefuhfifchānu
par pafī:

par gabu 1 rub. 60 lap.
pufgabū 85

Kafļa bej pefuhfifchā-
nas Rihgā:

par gabu 1 rub. — lap.
pufgabū 55
3 mehnefchi 30

Rahj. w. teel iſdohts ſeſ-
deenahm no p. 12 ſahloht.

Mahjas weefis.

Kafļa
par fludinefchānu:
par weenas fleijas ſmallu
raſtu (Peſit-) rinbu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eenem, malſa 10 la

Kedafzija un eſſpedizija
Rihgā,

Ernf Plates bilſchu- un
graſmatu- drufatawā pēe
Peſtera baſnizās.

Ernf Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekš un apgahdatajē.

Mahjas weefš iſnahf ween reiſ pa nedēlu.

N. 21.

Seſtdeenā 22. Mai

1876.

Rahditajš.

Jaunafahs ſinas. Telegrafa ſinas.
Geſchjemeš ſinas. No Jaunpils: draubšes ſkohlotaža ſwehtu deena.
No Dohles: iſſkaidrojums. No Dſtrzeemas: pahr laiku un labibas augſchānu.
No Jelgawas: laurpataja darbs. No Kreewijas: pahr gaidamo plahwumu
un labibas tirgu widus un deenwidus Kreewija.
Ahrjemeš ſinas. No Spanijas: pahr tureenas naudas buhſchānu, ne-
meeri Baſtija. No Bulgarijas: dumpineku wadonu uſaijinajums. No Kon-
ſtantinopeles: pahr tureenas buhſchānu un brihwprahfigo zenteeneem. No
Turzijas: weza ſultana aizelſchāna un jauna ſultana eezelſchāna.
Sartu tautinas dſhw. Paſta wezafajš — tilta ſtahratiš. Derigš pa-
dohms, tā žilweku war notureht no labdarifchānas ſew un ziteem. Labibas
preſchu tirgus.
Peelikumā: Weltigas publes. Uſtiziba uſwar. Graudi un ſeebi.

Jaunafahs ſinas.

No Rihgā. Nedetas beigās mums ihſti ſilts laiks at-
mekees, ari augliģš lectus pahrlija, tā ka azim redfoht wiſas
malas paleek ſalas un kohſeem lapas leekafas. Ar tirgo-
ſchānu eet pa wezam.

No Jaunpils. Neſin kā žitās malās, bet pēe mums
ſcho pawafar lohpeem ſawada ſlimiba. Slimaiš lohps pa-
leek uſ wiſahm kahjahm til neſpehziģš, ka newar ne ſtahweht
ne eet. Tahdā wiſjē tam jagut pēe ſemeš. Nedſird gan wehl,
ka ar ſcho ſlimibu jaw kahds lohps buhtu ſprahdſis, bet to-
mehr taš ir deefgan gruhhti, kad tſchetras lihds ſeſchās nedetas
weenumehr jagut un jagut. Ja kahds ſchāi wainai derigas
ſahles ſinatū, tad lai jel taš nekawejahš tahš zaur M. w.
ſinamas dariht.
R. Matscherneekš.

No Odeſas. Kā no tureenas teel ſinohtš, tad ſhini gada
iſ Odeſas iſweſti kahdi 1¼ milionu tſchetwertu labibas;
pēhnā gada tai paſchā laikā bija iſweſti tilai ½ miliona
tſchetwertu. Tad ari teel ſinohtš, ka no Konſtantinopeles wai-
ral ſimtu kriſtigo atbehguſchi uſ Odeſu, baididamees no Tur-
ku uſbrukſchānahm.

No Krimas. Pahr ſchi gada aukſio pawafari runajohf
teel ſinohtš, ka Krimas puſſalā wehl Stā Mai til aukſis bi-
jiš, ka laudis ſtaigajuſchi ar kaſchoku. Weetahm ſneegš ſni-
dſis un pilſehtās ſalis lihds 3 grabdi.

No Emſas. Kā laſitajeem ſinamš, tad muſſu augſtš
Kungs un Keisars tagad uſturahš Emſas pilſehtā, tur we-
felibas uhdenus dſerdamš. Tai 15tā Mai teel no Emſas
ſinohtš: augſta Keisara wefeliba ir labā buhſchānā. Tai
14tā Mai uſ Emſu atbrauza Weimaras leelherzogs un wai-
ral deenas tur palikſchoht.

No Madrides. Spanijas miniſteru preekſchneekš Kanowas
iſſkaidrojis Spanijas walſtš parahdu-dewejeem, ka naudas

leeta ſchim brihſcham efoht tahda, ka parahdu-dewejeem ſlahde
buhſchoht jazeefch, bet turpmaſ tahdu pahrgrohſifchānu iſdari-
ſchoht, ka notikuſe ſlahde tilſchoht atlihdſinata.

No Serbijas. Kā no tureenas teel ſinohtš, tad Serbija,
til lihds ka wajadſigo naudu buhš aiſnehmufehš, eefahlfchoht
karu ar Turziju. Serbijas firſtš patš ſazijis: „Eš redſu, ka
karſch ar Turziju ſahkamš, lai gan gruhhti taš nahlahš; bet
kad karu ſahkam, tad lai ir karſch uſ nahwi un dſiwibu, jo
kā uſwareti mehš nedrihlfſtam iſ kara ſtahteeš, bet kā uſware-
taji.“ Miniſterija un walſtš pate ari grib karu, tilai tirgo-
taji labprahf karu negrib, jo wineem zaur to ſlahde zelahš.

No Boſnijas. Kā no Ragufas teel ſinohtš, tad nemeer-
neeki ſem Goluba waldiſchānas uſbruka Bilajai un ſcho weetu
nodedſinaja, pēe tam kahdus 350 Turkus nokaudami un kah-
das 1000 aitas, 400 wehrſchus un 60 ſirgus atnemdami.
Tai paſchā deena tila no nemeerneekēem nodedſinatas diwi
žitās weetas, prohti Kliſa un Zelinowatſcha. Turki pēe tam
paſandējuſchi kahdus 150 wihrus.

No Peſtes. Kreewijas, Anglijas un Bahzijas ſuhfni jeb
wehſneeki tagad ſanahluſchi Peſtes pilſehtā un tur pahſpree-
diſchoht tohs pahrgrohſijumus, ko Anglija pagehroht, lai pēe
treiju miniſteru ſpreeduma, uſ Turziju ſihmejotees, iſdarohf.
Andraſchi zeroht, ka zaur Angliju nekahdi kawekli nezelfchoht
weenibā, kā to winſch ari ſawā laikā iſſazija, kad winſch
par treiju miniſteru ſpreedumu atbildi dewa. (Skatees to
ſinu no Bahzijas iſgahjuſchā numurā.)

No Turzijas. Jauna Turki waldbiba iſlaiduje to ſinu,
ka nemeeri Bulgarijā teekoht apſpeeſti. Tee no wiſahm pu-
fehmi eeflehgte nemeerneeki padohdotees; wīru wadoni til-
ſchoht teeſas preekſchā ſaukti. Tagad par tam gahdajohf, ka
lai aiſmufuſchee laudis atpaſat nahktu ſawōš dſihwolids.

Telegrafa ſinas.

No Konſtantinopeles tai 19. Mai. Tagad nahf no da-
ſchadahm puſehm ta ſina, ka ne-efohf taiſniba, ka bijuſchais
nupat no waldbibas atlahpees ſultans efoht nonahwehtš.
Wiaſch wehl ir dſihws un jaw ſawu padewibu jaunam ſul-
tanam iſſazijis. — Tagad teekoht ezelta tahda miniſterija
Konſtantinopelē, kaš par wajadſigahm pahrgrohſifchānahm
gahdahš un par kriſtigeem pawalſneekēem ruhpefees.

No Kanadas (Amerikā) tai 20. Mai teel ſinohtš, ka ſwe-
belas pilſehtā bijuſchi leeki uguns-grehfi.

Ceſchſemes ſinas.

No Jaunpils (Widsemē). Sestdeen 24. April bija Jaunpilsēšēem ſwehtku deena. Šhini deenā atstahjāhs wezais, ſirmais draudſes ſkohlotajs un ehrgelneeks, Seebode tehwa no ſawa amata, kurā tas trihšedemnit peezus gadus, uſtizigi un beſ apniſchanas, tā ſkohlā kā ari baſnižā, kalpojis bija. Pee ſkohlotaja atlaiſchanas bija kahti draudſes lohzekti pehrminderi, pehrminder leelſkungs P. v. Stein un draudſes mahžitais klah. Wiſupirms atlaida ſeemas ſkohlenu. Tad mahžitais tureja runu, kurā ar dedſigeem wahrdeem norahdija, ziſ ne-apniziſ un ſweedrus netaupidams zeen. Seebode kungs ſawu winam uſtizetu amatu kohpiſ. Tad eepreezinaja ſirmgalwi ar kahdeem bihbeles wahrdeem, pateizahs tam draudſes wahrdā par wina publiſeem un beidsoht paſneeda tam kahdas mihleſtibas dahwanas no draudſes un no zeenigas mahtes. Tad atkal pehrminder leelſkungs ar iſheem bet ſreſniigeem wahrdeem Seebode tehwa wehl reiſi pateizahs par wina publiſeem. Wiſi klahbuhdamee bija dſili aiſgrahbti un dau-
dſu azis bija aſaras redſamas. Par nahkamu draudſes ſkohlotaju un ehrgelneeku iſwehlets Kaſche k. no Umurgas, kurſch wezā weetā eeſtahjees. Seebode k. beidſamōs trihs gaddōs bija palihgi bijuſchi: pirmōs diwi gaddōs draudſes ſkohlneeki un ſhini pehdeja gadā ſeminarisſt J. Reekſtina k. no Wengelnuiſchās. Sirmajam Seebode tehwa no ſirds pateidamees par wiſeem teem publiſeem, ko wiſch ari preeſch kahdeem gadem pee manis leetajis, man pirmas mahzibas paſneegdamōs, wehloh, ka wina muhſcha wakars buhtu jauks un beſ raiſchm. — Laiks arweenu wehl auſtis un ſahles lohti maſ. — 30. April nodega Kemelet mahjās ehrebegis jeb weza rihja ar kambari, kuhſ un klehthe. Wanta gandrihs wiſa ſadeguſi. Stahde lohti leela. Kā dſirdams, tad uguns no ſkurſtena zehluſehs. Lautini, apeijatees jel ar uguni prahtigaks, jo uguns naw nekahda ſpehles leeta.

K. Matſcherneeks.

No Dohles mums ſchahds iſfkaidrojums peefuhtihſ: J. W. k. ſawā ſinojumā no Dohles rakſta tā: „Birmo leeldeenu pehz puſdeenas nodega ſchejeenas Kautſchu mahjās wiſas ſaimneezibas ehlas, pee kam ari weens ſirgs un peezas ſohſis ugunim par upuri krituſchi un ſchahs mahjās eedſihwotaji, kuri paſchu laiku deenas-widu gulejuſchi, daſchi tik ar apdeguſcheem lohzekteem ſpehjuſchi ſewi iſ ahtri uſmahdamahm uguns-leefmahm iſglahbt.“

— Šhe nu buhtu jadohma, ka ziti buhtu uguni ſawu dſihwibu ſandējuſchi, jo tik daſchi ar apdeguſcheem lohzekteem iſglahbuſchees; bet eedſihwotaji wiſi pee dſihwas, tilai ahra eihoht uguns-plehnes no junta uſkrituſchās weenai wezai mah-
tei uſ galwu. Lai gan uguns pee ſauſa laika ahtri iſplati-
tijahs, tad tomehr zaur ſaſtrehjuſcho lauſchu duhſchigo pub-
liſu iſdewahs dſihwojamu ehku tik tahlu apdſehſi, ka eeſch-
puſe nedabuja degt. Ari mantibas, kas eeſch dſihwodamas ehlas bija, naw zaur uguni bohja ghjuſchās. Šhs. Jks.

No Dſirzeemas, Kurſemē. No wiſahm puſehm ſliktu ſiau ween dſirdedami un laſidami par wahju ſeemas ſehju, mehſ warejam no pawaſaras eeſahkuma preezigatās ſinas no muhſu puſes neſi. Kweeſchi un rudſi, wiſpahriigi bija labi ſipro ſeemas ſalu iſturejuſchi, tā ka mehſ ar daudſ preezigatu ſirdi muhſu tihrumus uſluhkojam un daudſ labaku plahwumu zere-
jam kā iſghajuſchā gadā. Bet tagad jaw leezinajoht mums

jaſaka, ka daudſ, daudſ zeribas maſinajuſchahs. No Jurgeem ſauſs un auſtis ſeemela wehſch paſtahwigi deenu no deenas puhdamōs rudſis ſtipri maſinaja; lihds kamehr tas patſ wehſch uſdſina auſtu leetu reiſehm ar kruju. Behz tam zerejam un gaidijam jauſaku laiku; jo lapas, kas bij eeſahkuſchās plaukt, wairal nedelas ſtahweja kā uſ weetu noturetās. Bet jo gaidijam ſiltumu, tur jo deenas auſtaks tapa; kamehr 6. Mai puſdeenas laika ſtipri ſahka ſniht. Lihds wakaru labahm kahrtahm ſajniuguſchahm, ſahka ſtiprs ſeemelis puhſt, kas iſhā laika par wehtru pahwehrtahs un mums bij jaredſ leelaka wehtra un putenis, kas wiſu nakti un ohtru deenu zauri ploſhijahs, ne kā wiſā ſeemā manijuſchi. Un wehl tik ſtipri ſala, ka daſcheem aiſſala lohgi kā ſeemā un uſ maſakeem uhdeneem no rihta laiku par ledu wareja eet. No tam rudſi ſtipri ſlahdeti, kweeſchi ne daudſ un auſahm, kas jaw uſnahkuſchās, gali apſala. Behſeem un eewahm, par puſ iſplaukuſcheem, lapas apſala, tā ka daſchs, kas wairal wehja puſe, tagad ſahw kā apſwiſis. Tas bij ſchāi laika negaidihſ neredſehſs ſneegu putenis, kas daudſeem leelas behdas padarija. Kā jaw mineja, tad iſghajuſchā gadā no muhſu kalnaineem laukeem wiſu, ko dikti maſi plahwahm un no tam jaw rudeni bija lohpu-ehdama truhkums paredſams; un kur wehl tagad, kur daſchs jaw nedelahm uſ ziniſcha preezajahs? Uſ reiſ bij jotur diwi lihds trihs deenas lohpi ſtali, kamehr ſneegs nogahja, beſ — ehdama; kur lohpi bauroja, ka ſchehl bij klaufotees. Bet daſchi ſemkohpi ſaka: kā tas ſahs ne eſohht bijis daudſ ſmahdejams; jo eſohht daudſ tahru perektus noſaldejis, kas ſchi gadā daudſ rahdijuſchees un ſlahdigi ir. Tagad arweenu, katru deenu, wairal un maſak dſeſtres leetus lihſt, tā ka jadohma uſ ſlapju wakaru.

Klanſchu Andrejs.

No Jelgawas. Jelgawas aplahrtumā tagad kahda laupitaju banda kahjās, kas deesgan beſkaunigi ſawus grehku darbus ſtrahda. Tā winā nakti no 13. uſ 14. Mai iſplindereja Nahtsmuiſchās Tiltagala ſaimneekam klehthi un no 14. uſ 15. Mai uſkrita Naſarowa muiſchēle dſihwodamam Jelg. latw. pilſ. draudſes baſnižas pehrminderim Janilewiſcham, ko breeſmigi ar leelu aſmini ſadauſijuſchi un pehdigi aplaupijuſchi. Buhtu ſcho gohdigu ſirmgalwu pawiſam nokahwuſchi, jo naſi jaw bij willuſchi, ja wina ſleplawahm ſtarp kahjahm iſſpru-
kuſchāi meitai nebuhtu iſdewees paſchā laika ar palihgeem peekreet. Sleplawahm iſdewahs iſbehgt, bet pa laimi Ja-
nilowitſch weenu no teem paſinis no baſis un polizeja tehwinu jaw apzeetinajuſi. Behz teem ziteem mekledama wina ari atrada wiſu to Tiltagala ſaimneekam noſagtu mantu, gatu, taukus u. t. j. pr.

(L. a.)

No Kreewijas. Par gaidamo plahwumu un labibas ſirgu widus un deenwidus Kreewijā teek birſchu aw. rakſtihſ, ka Tulas gubernā ſalna labibas augſchanu aſturejuſe, un pada-
tai ſeemas ſehjas iſpohſtijuſe. Waſarajs gan wehl ne-eſohht neko zeetis. Sahle augohht itin brangi. Augtu-kohki eſohht wiſi pagalam un ari bites ſlikti iſmitinajuſchahs; warbuht ka tagadejs ſilts laiks warehs daſchu ſlahdi iſlihdſmahht. Iſ Drelas gub. rakſta, ka waſarajs jauſi ſanahjis, ihpaſchi auſas. Seemas ſehjas ſtahwoht weetahm itin labi, bet weetahm ari pawahji. Tur kur pagahjuſchā rudeni tahru ſehjai ſlahde-
juſchi, tagad teek ta iſarta. Sahle aug itin brangi. Leetus lihſt itin beeſchi un laiks ir pawehſs. Augtu kohki ir apſa-
luſchi. Iſ Kurſkas gub. ſino, ka ſeemas kweeſchi ſtahwoht

labi, seemas rudsi wijai labi, ausas un griki esohht smuki fanakufchi. Sahle augohht itin labi. Leetus ari deesgan. No kofku augleem schogad mas gaidams.

Is Charlowas gub. wehsti, ka leetus lijis deesgan, bet 6. Mai no rihta fridsis sneegs un tas esohht slahdejis krukneem un kohleem, kas jaw seeddōs stahwejuschi. Labiba un sahle augohht brangi. Is Boltawas gub. sino, ka wispahrigi nemoht labiba un sahle augohht labi. Is Dekaterinoflawas gub. nahht ari labas sinas, kweeschi un rudsi esohht jaw 17 werfchoki gari. Sahle ari augohht brangi un wafaras fehja ari stahwoht jauki, tik is Nostowas pee Don nahht slittakas sinas, jo tur tikai 5. un 6. Mai labi lijis. Saratowas gub. aw. raksta, ka pee Wolgas schogad jaw sawesti, preeksch aishwefchanas, 25,140,623 puds labibas, kas nahkufchi is Saratowas gubernas.

•Ahrfemes sinas.

No Spanijas. Spanijas waldifchanas gruntslikumi tika no kortesu fapulzes veenenti (ar 285 balsim pret 40 balsim). Pehz scheem gruntslikumeem gan naw atlanta pilniga swabadiba zitahm tijibahm, bet tomehr ta brihwiba, ka zitās tijibas war Spanija pastahweht un tikt usturetas. Ari pahrscho aprohbeschoto tijibas-swabadibu pahwesta waldiba ta fawihkufe, ta wina ar Spaniju grib beigt wisu draudfigu fawitfchanohs, tas ir: pahwesta waldiba nefuhtihis sawu weeteekku us Spaniju un nepeenems pee fewis Spanijas weeteekku. — Ka jaw lasitajeem sinams, tad Baslijas pawalstes gribeja no Spanijas waldibas isdabuht sawas wezahs brihwibas. Spanijas waldiba schihs brihwibas ne-atwehleja, par to Baslijas pawalstes palika fa-ihguichas. Tagad nu teel sinohts, ka Baslijas pawalstes attal fataifotees us dumpjofchanu! Ja waldiba pee laika nesinabs nemeerigohs pee meera peedabuht, tad drihs war isjeltees attal jauns karfch. Spanijai, ka leekahs, naw no liktena ilgs meers nowehlehts.

No Bulgarijas. Ka Bulgareefchi pret sawu Turku waldibu fazehluschees us dumpi, pahrscho jaw efam sinojuschi; tagad schē ihjuma pasneegsim Bulgareefchu nemeerneeku usajinajumu, kura wina wisus Bulgareefchus usajina us fazelchanohs pret Turku waldibu. Minetais usajinajums fahlahs ar schahdeem wahrdem: „Sazetatees, Bulgareefchu brahli, jihnichana pret ne-ultigameem Turkeem,“ un tahtal usajinajuma, pahrscho waras darbeem runajohi, teel fazihhts: „Turki muhsu zeemōs mums flehtis uslausch un wisu aprij, sweestu, peenu un feeru, to Bulgareetis preeksch jaweem behneem uftaupijis. Tee Turki mums atwedufchi Tartarus un Tcherkeschus, preeksch kureem mums wajadseja mahjas usbuhweht un kuzi mums lohpus, drehbes un maifi nosohg. Turki Bulgareefchus, kas par tam eet fuhdsch, eeslohdsatunichōs zeetumōs. Turki eeleef dsherejus par toefnescheem un plahnprahtinus par Pascha, kas lai par ihghitoteem krihtigeem Bulgareefcheem teeju spreesch u. t. pr.“ Tad tahtal usajinajuma teel fazihhts: „Teem bagateem, kas negrib pee karojchanahs peedalitees, wajaga ar nandu peepalihdsch, kad wina wehl pee Bulgareefcheem grib peedereht; ja wina to nedaritu, lai tad wina zitur few jaunū dsinteni ranga. Katrs Bulgareetis, kas ar nandu newar islihdsch, tam wajaga swehtā kara pret Turkeem eestahtees. Kad mums Bulgareefchu preekschneeki un preesteri nepalihds, tad wina naw nedf Bulgareefchi nedf kristigi. Ja bagatee Bulgareefchi

mums nepalihds, tad wina isdeldejami ka netibras sahles tihrumā. Ja mums nepalihds tee siwree un us karojchanu sphezigee Bulgareefchi, tad lai wina ir nositami, jo zitadi, kad wina turahs ar Turkeem kohpā pret mums, tad wina taunaki par Turkeem. Katram Bulgareetim lai winfch buhtu kur buhdams, veenahlahs palihdsibu fuhtiht jeb wafcham kara eestahtees. Neweens, waj tirgotajs waj fcholotajs waj fcholenē, lai nedohma, ka pehz kara tiks Bulgareefchu siwpa usnents, ja winfch pee ta kara naw dalibu nehmis. Waj teem weeneem buhs par wisu tautu fautees un teem ziteem buhs pa sawahm gultahm walstitees un sawu wehderu barohht, un tad pehzak nahht un faziht: Ari mehē efam Bulgareefchu tauteefchi! Waj teem weeneem buhs par Bulgareefchu brihwibu kalnōs zeest badu un teem ohtreem buhs pee fchollas-grahmatahm un awisehm flinkohht un wihnuichōs alus dsert, lai tad wehlahi waretu faziht: Mehē efam sawus sweedrus lehjuschi, lai preeksch sawas tautas krahtum mahzibu; dohdat mums weetu, tad juhs redsefet, kas mehē par politneekem? Lai wina pee welna eet ar sawu nandu, sawu politiku un ar sawahm gahwahm! Kas grib palihdsch, kad karfch jaw buhs beidsees, tas ir weens pahrdewejs un lai seme wina aprij! Schis usajinajums, ka redsams, greechahs pee Bulgareefchu nandas wihreem, kas lihds schim mas to pee kara grib nemt dalibu.

No Konstantinopoles teel kahdai ahrfemes awisei rakstihhts: Turku leetā fahluschees jauna buhchana. Nemeerneeki wairs naw ar to ar meeru, ka lai wina dabutu apfohlitahs brihwibas, bet flaidri issaka to pagehreschannu, lai tikt pawifam no Turku wirswaldibas atjwabinati. Jour schahdu pagehreschannu nu zehluschees jauna buhchana, kas teelwalstim buhs eewehrojama. Tahs leetas Bulgarijā (pahrscho Bulgareefchu nemeerneeku usajinajumu skatees to sinu no Bulgarijas) ari paleel arweenu raibakas un nemeeri plashaki iplatahs. Jaw ilgaku laiku tur bija us nouweru fagatawojuschees un ta tad deenu no deenas nemeerneeku flaitlis wairojahs. Ja nu Turku waldiba Bulgarijas nemeerus wairat ne-eewehrohē un par lihdsfletem negahdahs, tad sinams nemeeri paliks wehl jo leelaki un stipraki. Pee wisa ta wehl Turku waldibai eefsch Konstantinopoles paschas nemeeri radufchees, kas preeksch Turzijas no leela swara. Pahrscho nemeeru teel ta sinohts: Ka jaw sinams, tad Konstantinopelē bija nemeeri. Lai gan pee schi nemeera netika afinis isleetas, tad tomehr nemeers ir eewehrojams. Prohki Turku jauna, pee mahzitas kahrtas peederiga pa-audse bija fazehluschees us dumpi, ihpahchi tee jannekti, kas par garidsneekem mahzahs. Tee nu grib to plairjumu siwpa fultana waldibu un siwpa tautu islihdsinacht un tamdeht bija us nemeeru fazehluschees, lai waretu tahdus ministerus amatōs dabuht, kas wina zenteenus raudsihs ispidiht. Tas no wineem isredsetais Mehemed Ruschdi Pascha ari tika ezelts par ministere preekschneeku. Winfch jaw diwreih schini angstā amatā bijis un zaur sawu taifnu buhchannu tiklab Turku ka ari kristigo pawalstneeku mihsstibu un gohdashannu panahzis; tikai janoschchlo, ka Mehameda Ruschdi weseliba lohti wahja un ta tad winfch gan nespehs sawa amata waldifchanas darbus us ilgu laiku ispidiht. To winfch ari patō affinis, un tamdeht ari negribeja no jauna usnemt ministere amatu; bet kad sultans to pawifam wehlejahs, tad winfch to amatu peenehma. Ka jaw minejam, tad ta jauna pee mahzitas kahrtas peederiga pa-audse, ta nosanzami „Sof-

tas" nemeeru bija fajehluſchi. Tee Soſtas ir tā fakohē ta mahzito lauſchu kahrta ſtarp Turkeem; wini ir mahzijuſchees fawas tehwijas wehſturi un zitu Muhamedanu ſtahtus; wini kreetni ſaproht Muhameda likumus un mahē Turku, Arabeeſchu un Perſeeſchu walodaš. Nu buhtu jadohma, ka laudiš ar ſchahdu mahzibu pawifam audſinati Turku garā un tamdeht kriſtigo ſchwakee eenaidneeki; bet taš naw wiš tā, jo Soſtas naw kriſtigo pretineeki, wini ſala, ka wina un kriſtigo pawalſtneeku zenteeni efoht tee paſchi. Kur tikai fatikuſchees wini ar kriſtigeem draudſibu dibina. Tā tad nu redſam, ka ari Turku jauno un mahzito pa-audſi ir atſneedſiš muhſu laika garš un ka wini, ſcha gara zenteenuš atſihdami, zenſchahš pehž muhſu laiku wajadſibahm. — Pa telegrafu atnahluſchāš ſinaš, ko Soſtas no ſultana wal dibāš pagehr, jeb ar ziteem wahrdeem, kahduš pahrgroſhjumuš wini praſa. Praſitee pahrgroſhjumui efoht ſchahdi: Wini praſa, lai ſultanaš kahduš 35 milionu rublu no walſiš kaſeš atdohdoht un fawas iſdohjchanaš pamafinajoht uš kahdeem 7 milionu rubleem; tad lai tantaš-padohme teekoht eezelta un finanžu (naudaš) leetu miniſterija teekoht nodohya kahda Giropeeſcha rohlāš.

No Turzijaš. Atſkrehja pa telegrafu ta ſina, ka Turku ſultanaš no wal diſchanaš atkahpeeš (daſchāš awiſeš ſino, ka ſultanaš no wal diſchanaš atzeltš un nonahwehtš) un wina weetā par ſultanu eezeltš prinziš Mehmed-Murad-Effendi, kaš par ſultanu eeſtahdameeš peenehmis to wahrdu Murad V. (peektaiš). Samā wal diſchanaš paſludinajumā winaſch no-fauzahš: „Muradš V. kaiſarš no Deewa ſchehlaſtibāš un pehž tantaš prahta.“ Sultanu pahrmainiſchana (taš ir weža ſultana atzelſchana un jauna ſulta eezelſchana) notikuſe beſ kahdeem nemeereem. Tiklab ſtarp Muhamedaneem tā ari ſtarp kriſtigeem wiſur walda meeriba, jo laudiš no jauna ſultana zerejoht, ka winaſch wairaf par meeru gahdaſchoht. Kā daſchi awiſchneeki dohma, tad mineta ſultanu pahrmainiſchana notikuſe zaur Anglijaš riſchoſchanohš. Kā ihpaſchi Anglija Turku leetā iſturahš un ko wina ihpaſchi nodohmajufe, to ſchim brihſchahm newar iſti noſqahht, bet tik daudš gan ſinamš, ka wina, zitu leelwalſtju ſpreedumeem nepeeebedrodamaš, ſawuš kara-luguš leel leeliſkam iſrihloht un tohš uš Widuš-juhru aiſſuhhiš. Daſchi awiſchneeki jaw faht tureht pawifam lannaš dohmaš uš Angliju, fajidami, ka Anglija laikam Turzijai palihdſeſchoht un tā tad buhſchoht kriſtigeem par apſpeedeju. Ja paſtatameeš uš Angliju paſchu, ko wina pahre ſawu iſtureſchanohš Turzijaš leetā, ſala, tad atrohdam to iſklaidrojumu: „Anglija iſeijoht uš tam, lai waretu meeru Turzijā eegrohſiht, bet lapehž wina triju miniſteru ſapulzeš ſpreedumam ne-efoht peeebedrojufeš, to wina ſchim brihſcham newarohht iſklaidroht, tamdeht ka minetaiš ſpreedumš wehl teel turehtš apſlehptš. Kad nu ſchiš ſpreedumš buhſchoht eeſneegtš Turzijaš wal dibai, tad ari Anglija fawas dohmaš iſteikſchoht. Kahdu wahrdu pahre Anglijaš iſtureſchana fajijuſchi ari ihſumā ko ſinaſim pahre bijuſcho un tagadejo ſultanu. Bijuſchāiſ ſultanaš Abdul-Uziž ir 1830tā gadā dſimiš un nahža 1861mā gadā pee wal diſchanaš. Pehž Turku trohnamantoſchanaš likumeem bija par wina pehznahlamu jeb trohnamantineeku apſihmehtš wina brahta dehlš Muradš, ſultanu zilte weſakaiš prinziš. Prinziš Murad, jaunaiš jeb tagadejaiš ſultanaš, ir dſimiš 1840tā gadā un bija apgaiſmoto Turku uſtizibu un mihleſtibu eemantojiš, tā ka tantaš draugi ar leelu

zeribu gaidija uš to laiku, kur winaſch nahloſchoht pee wal dibāš. Bijuſchāiſ ſultanaš Abdul-Uziž bijiš beidſamā laikā pee meeſaš un dwehſeleš wahjſch un wairaf deenu nemaš no fawas piłš ne-iſgahjiš, baididamaš, ka netiktu nonahwehtš. Zaur ſawu mantāſ-kahribu un ſchohpibu winaſch bija paſaudejiš ſawu pawalſtneeku mihleſtibu. Winaſch leelu naudaš ſumu ſakrahiš (kahduš 64 milionu rubluš, pehž muhſu naudaš rehkinajoht) un taſchu arweenu wehl naudu plehjiš, lai gan Turzijai bija leelakaiš naudaš truhtumš. Bret ſawu brahta dehlu, tagadeju ſultanu Muradu, winaſch tā warmahzigi iſturejeeš, ka taš, no tam gribedamaš atſwabinateeš, uš kahdu laiku pawifam bija paſudis. Kad nu Soſtas (ſtateeš to ſinu no Konſtantinopeleš) uš nemeeru fajehlahš, tad Muradš atkal eeradaš un ſultanaš ſawu brahta dehlu buhtu ſtipri ſohdijiš, ja winaſch nebuhtu no teem Soſtas baidiješ, kaš Muradam ar ſirdi un dwehſeli bija padewigi. Winaſch bijiš nodohmajiš, Muradu par tehwijāš pahrdeweju teeſaht. Kad nu Soſtas nemeeri bija maſinajuſcheeš, tad ſultanaš atkal dabujiš duhſchu un nodohmajiš Muradu ſtrahpeht. Tai 12. Mai winaſch lika Muradu pee ſewiš atſaukt, kaš ar ſawahm mahſahm atnahza. Sultanaš gan luhgdamaš gan draudedamaš raudſijiš Muradu peeſpeeſt, lai winaſch no trohna mantofchanaš atſakahš. Prinziš Muradš ſchahdu praſijumu atraididamaš pahrmeta ſultanam wina ſliktu wal diſchana, zaur ko Turzija pee paſcha beſdibena malaš tikufe. Sultanaš pahre to tā noſkaiteeš, ka ar pazeltahm duhrehm gribejiš prinziš uſbruhkt, kuram winaſch buhtu ſitiš, ja tur buhdamaš feeweeteš nebuhtu ſtarpā nahluſchāš. Ja feeweeteš nebuhtu ſultanu aiſturejuſchāš, tad deeſin kaš wehl buhtu notizijiš, jo prinziš Muradš, ſultanu uſbruhktam redſedamaš, jo lehris pee ſawa ſohbena. Sultanaš nu dewa to pawehli, lai prinzi un wina mahſaš wina paſchu piłi apzeetinajoht. Kad nu ſchiš atgadijumš tika Konſtantinopelē ſinamš, tad Soſtas fajehla nemeeru, lihdiš prinziš Muradš tika par ſultanu eezeltš, pahre ko jaw tikam ſinojuſchi.

Sartu tautinaš dſihwe.

(Stateeš № 18.)

Bej tahm minetahm tautahm wehl tik maš biſchlihtš Kreewu dſihwo Taſchkentē, un andeleš dariſchanaš tur wehl iſturahš Afganeeſchi, Buchari, Kiwaeni, Perſeeſchi un Kabuliſtaneeſchi. Taſchkenteeſchu, un it ihpaſchi Sartu tautinaš dſihwi pahrunajiš, eš tagad jo wairaf paſtahtiiſchu wina dſihweš eeraſchāš eelſch zilwezigāš ſadſihweš, ir taš aiſnemdamaš, kaš dſihwo ahrpuſ Taſchkentēš. Sarti atſneedſi leelu wezumu, daſchreiſ pahraſ par ſimtiš gadeem. Wini ir waiſligi, tapehž wina ſamilijaš bagataš no behrneem; jo nereki atrohd tahdaš ſamilijaš no 30 dwehſelehm, taš ari nahē no tam, ka Sar-teem ir wairaf feewu neka weena. Weenam eelſch Kofandē dſihwodamam 50 gaduš wezam Sartam, bija no weenaš, ar wina weenā wezumā ſtahwedamaš feewaš, 15 dehlu, kaš dſihwoja, un žiti bij miruſchi. Weenam žitam, tapat Kofandē dſihwodamam Sartam, urſuš Beija, bij no ſchetrahm feewahm, no kura hm ta pirma bij 60, to ohtra 45, ta treſcha un žeturta 30 gaduš weža, 12 dſihwi dehli un 8 meitaš. Weenam 90 weſteš no Kofandē Lūš ſahdſchā dſihwodamam 85 gaduš wezam Sartam, kaš ſawā 15tā gadā bij apprezejeeš, bij wina dſihwibaš laikā 20, pee dſihwibaš palikuſchi, dehli, no kureem taš weſakaiš jaw 60 gaduš bij atſneedſiš.

Wifeem dehleem bij bruhnas feijas un melnas bahrsdas, tapat kà tehwan. Tee ari wisi bij mulas, kà winu tehws, un grehti nahfahs dehlus no tehwa isfchirt, kas pehz feijas un drehbehm weenadi. Ari Tashkentè atrohdahs deesgan tahdu dsihwes gadijumu.

Sartu eeradums ir jaunpeedsimufchu behrniu, it ihpafchi kad tas ir dehlinfch, tuhdat us kahdu laizinu no mahtes azim atfchirt. Wezmachte dehliu fanehmufi krahp mahti fazidama, ka efmocht meitina. Nes behrniu pee tehwa, wehle tam laimes un dabu no wina fchinkibas. Behz tam, kad mahte atwejelofufehs, preefch lam til ihfs laiks wajadfigs, atdohd winai to behrniu preefch sifdichanas. Kad bagati laudis, tad peenem emnu. Pats tehws, paharus skaitidams dohd behrnam wahedu un no ta brihscha mahtes mihlestita un jufchana par fawu behrniu dabu pilnigas teefibas.

Tiklids ka feewas dabu sinagt, ka laiminds kahds behrninfch peedsimis, tad tahs steidsahs teem wezakeem nest fawas laimes wehlefchanas, bet kad dehls peedsimis, tad it ihpafchi pee bagateem tahdu peedsimfchanu fwehti ar musiki un danzofchanu. Jaunpeedsimufcha dehliu fwehtkos tehws nolauj tad annu jeb gohwi un fawus weefus pameelo ar pilawu, tehju un faldeem kufeneem. Bet kad meitina peedsimufi, tad wifs ir tuffchs un klufs, kà kahda norahdichana us tam, ka tai jaukakai zilwela pufei buhs peedsimt un dsihwoht bes preekeem un lustehm, it kà kad tai smalkakai dwehfelitei pee pafauligas laimibas nebuhtu nekahda daliba.

Sartu behrni fawu dsihwibas laiku lihds astotam un dewitam gadam pawada eefch behrnu-fpehlehm. Tari wezumà behrni, puifcheli, ar ihpafchu zeremoniju tohp apgraisiti. Pee schihs swarigas darifchanas tehws faweem tuwaleem pasifstameem dohd maltiti, trihs deenas no weetas. Weens moschejas (basnizas) kalps un weena feewina ifeet tohs weefus eeluhgt, tas kalps tohs wihrifchfus, feewa tohs feewifchfus. Behz weza eeraduma katra us apgraisibahm eeluhgta feewa nes lihds weenu pilnu bhohdu waj tehjbreti ar pilawu jeb zitu kahdu ehdeenu. Tahda dahwana nosihme to paschu, ko pee mums „fahls un maife.“ Weefu namà atkal ir diwi weefu fanehmeji jeb fwehtku isrifketaji; preefch wihrifchkeem ir ihpafcha istaba, preefch feewifchkeem ihpafcha. Seewas fawas dahwanas eedohd tam fwehtku isrifkotajam un tas it smalki eewehro ko un zil katra atnefufi. Ghdeens bhohdas likts tohp no fulaineem eenefts weefu istabà. Pee feeweefcheem ta feewa ipilda to fulaina darbu. Kad feewifchlas labi isrunajufchahs un kreetni pahdusahas, tad fwehtku isrifkotajs tahs atlaisch. Pee atlaischanas winfch katrai to paschu rikti un til pat dauds lihds dohd, ko un zil ta pee atnahfchanas atnefufi, kas naw tas pats, bet ir frijfchs zeemakufus. Seewifchlas pee to dahwanu fanemifchanas ir til preezigas, ka tahs preefch fwehtku isrifkotaja, kas tak ir wihrifchis, aismirst fawu waigu aifsegt. Tas no preekeem aifgrahbts, ka nu war tahm azis eeflatitees, tahs smulakahs wairaf zeni nefa tahs nefmulahs, tahm leelaku un trefnaku gatas gabalinu bhohda eemesdams jeb gahrdu pihradfinu paschaudams. Wihri nes ari fawas dahwanas, zits annu, zits sirgu, un kad wina familija dehls peedsimt, tad tas tahdu pat dahwanu dabu preti. Swehtku jofkotajs smulàs drehbès gehrbees steidsahs un publejahs ar fawu beedru palihgu zaur daschadahm fpehlehm weefus eepreezinagt. Behrneem ir fawas ihpafchas fpehles, sehneem fawas un meitenehm fawas. Sehni spehle

ar kaulineem, ar reefsteem, laifch papihra pubki gaisa, kex putnus un laifch tohs atkal wata. Meitenes kà nefa paplohjahs. Kad trihs deenas wisi kà iflustejufchees, tad zeturtà deenà tohp isdarita ta apgraisfchanas zeremonija.

Tari wezumà stary astotu un dewitu gadu pee behrneem eefahlahs tas mahzibas jeb fchoklas laifs. Sehni tohp fufhiti fchoklà, ko tee fauz mektebe, meitenes eet pee fchoklotajam. Tahs sinafchanas, kas Sartu behrneem tohp mahzitas, ir deewibas gudriba (teologia), teefas gudriba (juris prudenze), rehfinafchanas mahziba (arimetika), dohmafchanas mahziba (logika). Sinams mas ir to, kas tahs gudribas ismahzahs; jo zits til ka no behrnu kurpitem istihdis jaw apprezehahs, ka tas it ihpafchi ar meitenehm noteef. Sartu wezaki jaw it agri eefahl par fawu behrnu nahlamu dsihwi ruhpetees un gahdaht; jo nereti meitenes jaw fchuhpuli tohp ar bruhgtaneem faderinatas. Tahdas deribas wini fauz bifchil kirt. Behz muhamedanu tautu preefchfihmes meitenes alaschin 5, 6 un 7, gadà tohp faderetas un lihds 15. gadam wifas isprezetas. Jhsta faderinafchana noteef til tad, kad bruchte un bruhgtans weens ohtram rohku fneedsot, weens ohtram apfchlahs, un tas ir kad tee jaw 14. jeb 15. gadà. Daschreis 14 gadu wezs sehns appreze 13 gadus wezu meiteni.

Jhsta faprezinafchana drihft isdarita tapt zaur kahdu feewifchku no bruhgtana radeem un tuwaku kaimineeni. Prezineezes aifseet pee tahs nodohmatas bruhstes mahtes un to tà usruna: Mefs nahlam pee jums ar labu sinu, ar prezfchanu, ka juhs fawu meitu Marsiju dohtu tam tur un tur dsihwodamam Jakuba dehlam par feewu.

Meitenes mahte leef tahm prezineezehm apfehstees, pazeeni tahs ar tehju un winahm atbild: Jakubs ir gohdigs wihrs, bet mums wajag aprunatees ar tehwu un radeem. Ohtra deenà prezineezes atkal klah. Meitenes mahte ar fawu wihru un radeem jaw ir isrunajufehs, un kad tai prezfchanai nekàs naw preti, tad wina no faweem radeem kahdas diwas feewinas fuhta tahm prezineezehm lihds, lai tahs jo smalki isfkata bruhgtana namu un dsihwi. Bruhgtana namà wifs us to labalo fataifhts, ka tahs fuhtnes waretu gohdam fanemt un brangi pameeloh. Prezineezes katra weetinu un leetinu labi apluhkofufchahs, gandrihs arween atnes flawenas sinas un bruhstes wezalus peeruna fawu meitau laift pee ta Jakuba. Wifa prezfchana eet ahtri un karsti; jo nahkofchà rihtà prezineezes atkal klah, dabuht to ihstu gala atbildi. Tagad tahs nenahf ar tuffchahm rohlahm, bet nes lihds tahs dahwanas, ko bruhgtans bruhstei fuhta: weenu pahri bifchu, weenu lakatu, zukuru, kufenus un pilnu katlu ar rihju beesputru. Negrib wezatee fawu meitu tam dohd, tad tee tuhdat ifjaka fawu nepatiffchanu un prezineezes ar wifeem fchinkeem un kauna azim eet atpakaf pee bruhgtana un tam aifnes to behdu sinu; bet ar to prezibu meerà buhdami tee fanem tahs fchinkibas, un bes lam meitenei pehz winas patiffchanas waj gribefchanas buhtu prafijufchi, isdohd fawu apfchlihanu, pret ko meitene nedrihft pretotees. Kad tas notizis, tad bruhstes wezatee atajina pee fewis kahdus no moschejas fulaineem, diwus, trihs gohdigus firmgalwus un tahs pilsehtas datas wezako. Teem buhs nofpreest zil leelu puhru bruhgtanam jadohd fawoi bruhstei. Latwju meitinas, man bail ka juhs to dsirdejufchahs, wifas ne-aifskreijat us Tashkenti; jo tee jums wifs muhscha-rihtinfch japawada ar puhra darinafchanu, ar adifchanu,

wehpschannu, aufschannu, balinaschannu, schuhschannu, bet tur par to jagahd a bruchtganam.

To puhru Sarti fauz kalim un tas tohp uffstaithts par to malfu, fo bruchtganam bruchtes wezakeem par meitu jamalfa. To kalim apspreedami tee netakfeere wis zil bruchte buhtu wehrtu, bet tee apfwer zil bruchtgans spehtu malfacht. Bruhtganam, kas naw bagats wihrs, jadohd fawai bruchte un nah-foschaj seewai par puhru: 9 lakati, 9 krelli, 9 pahri bilfchu, 9 pahri sahbafo, 9 apafschjwahrti, 9 wirsfwahrti, 9 pahri ohrtu, 9 gredseni un tam lihds preeksch kashu-maltites: 9 batmani (tas ir 189 pohdi) rihfu, 9 mehri burkanu, 9 auni, 9 tila*) un ta jo prohjam. Wis pa dewini. Bagatam bruchtganam jadohd tahdas pat dahwanas, bet leelaka flaitla un dahrgata wehrtiba, tomehr arween eelsch umpahrsflaitleem; jo Sarti pee wisahm swarigahm leetahm zeeni tohs umpahrsflaitlus, la 3, 5, 7, 9, 11, 13, un ta jo prohjam.

Kad deribas falihgtas un kalim nospreests, tad tee wezeni flaita pahrtarus, kas eefahfahs ar teem wahrdeem: Alla albar, tas ir, Deews ir leels un pabeidsahs ar teem wahrdeem: Kaitwan katun, tas ir „akriteja.“ Ar to wahrdu akriteja tee warbuht grib apfihmeht seewischka nepastahwigu likteni, kas akriht no teem fawejeem un peekriht swescham wihram.

Pehz pahtareem nahf deribu meelasts. Pee ta katram weefam fukeni ar datu tohp preekscha likti, bet arween umpahrsflaitli, pa 3, 5, 7 jeb 9.

Tas dahrgs bruchtes laiks ir dikti ihjs, til weenu waj diwas nedelas; jo pehz til ilga laika tohp kahfas nofuretas. Pa to laiku bruchte ar bruchtganu nedrihft fatiltees un redsetees. Laulibas teef isdaritas bruchtes mahjas. Bruhtgana wezaki un bruchtes fehws pee kashu fataisichanas nenem nefahdu dalibu, bruchtes mahte weenu pati istaija to kashu gobs dibas un winai pee rohkas ir mula un kahdi firmgalwji, kas ir abu datu leezineeki. Preeksch laulibas tohp norunata ta atlihdsinaschanas suma, kas bruchtganam jawai seewai buhtu jamalfa, kad winfch laut kahda eemesla labad no tahs gribetu schirtees. Pehz tam eefahfahs ta laulibas zeremonija: Bruhte ar jawu mahti un zitahm seewahm stahw ahra jeb zita kahda istaba. Mula papreeksch pahrtarus noskaiitijis zaur waleju lohgu jeb istabas durwim leel bruchte wispirm to praifichanu preekscha: Marfa, Muhameda meita, waj tu gribi tam Iskanderam Jakuba dehlam buht par seewu? Schi praifichana tohp trihs reis afsahkta. Pee treschas reises bruchte atbild: Es gribu.

Mu mula prafa atfal bruchtganam: Iskander, Muhameda dehle, waj tu gribi scho Marfju, Muhameda meitu few nemt par seewu?

Bruhtgans neleekahs trihs reis praifht, winfch steidsahs atbildeht: Es gribu.

(Uf preekschu wehl.)

Vagasta wezafajs — tilta stahrofts.

„Zuhs jaw, kungs, tilfeet schodeen par vagasta wezalo iswehlehts.“ ta kahds fajija fefcheem wihreem, kas Strafa frohga lambari ap galdu fehdeja. „Zuhs tilfeet kungs, bet uf tam Zums arween mums tapat ari dascheem ziteem kas ja-isdohd, zitadi mehjs Zuhs newehlesim, neds ari publesimees zitus peedabuht, ka lai Zums ari balsis dohtu.“

*) tila ir naudas gabats, 3 rubli 50 k. wehrt.

„Teefa! teefa!“ ziti ari fauja, kas pee galda fehdeja, un ari apstiprinaja, ka tas gan isnahfchoht, ja til „kungs“ nebhufchoht fibhts buht, jo kas griboht plaut, tam ari wajjagoht feht. Zitadi tas ne-eijohf.

Wihrs, kas pagasta wezaka gohda wehlejahs tift un buht, bija kahds gruntineeks, kas no ohtra pagasta bij eenahjis un mahju eepirjis. Lepnis tas bija pehz gara un labpraht ne ar kahdu nefagahjahs, fo tas flitaku par fewi tureja, bet arween ar schahdeem un tahdeem, kas tam labaki likahs, fagahjahs un ka draugs likahs buht. Laudis runaja, nefin kas winfch ne-islitohs un turetohs, kad buhtu wahzifki taf druflu pratjs runaht, bet tahs leetas tam pawifam trubla. Tehws to fawa laika til bija pagasta flosla raidijis un ne tahlaki lizis floslaht, kaut gan tam eefpehja nebuhtu trublufe. Wehlaki pats kahds pahri defmit wokabefus no Neikena I. datas eemahzijeas, winfch likahs ka jaw leels runatneeks buht, un bruchtes mahjiba, la laudis runaja, gribejis ar mahzitaju, „wahzifki“ runaht, bet mahzitajs, sinadams ka ar pahri defmit wokabeem naw wehl runatajs, luhdsis lai runajohf „latwifki.“ Zi i pagasta gruntineeki winu pahraf zeenija, jo winam bij mute laba weeta, kas mahzeja teikt fawa dehl tilai. Wihrs tahds, kas ari runa fo buhtu ihsti pahrdohmajis, tahds winfch nebija, bet kad tas runaja, tad runaja tas tilai no fewim, jeb ari no ta gabala un waljis, no kuras tas bija eenahjis, tohs tilai teikdams un usleekidams, ka tihri bij fo pahrihnitees, ka daschu briedi pat mahzeja labi pamelotees u. k. pr. Zil gauscham tas ari tika no kahdeem teikts, tad tomehr atradahs ari daschi, kas pahreelzjahs, ka tahda teifichana tilai leeluliba, fo tam uskranjohf un ta to wehl lepnaku un augfprahtigu padarohf un ihsti wihru apflakijufchees tee atrada pee wina winaas, kas pascha pagasta laudim wehl nebij atrohdamas. Ka lepnis bija, tas bija teefa, un tadehl ari to deen winfch lambari ar dascheem tahdeem wihdeguneem un dumju-lepnibas pilneem bija eemetees, fo ihsti par mulkeem wareja fauft. Zil gauscham tam par walfts wezalo patitohs un kad tas tiftu eewehlehts, fo wareja redsht, kad tas tuhlt teiza uf weenu no teem lihdsbrahlfcheem: „Gij pee frohga papas un faki tam, lai laudim isdohd uf manu rehkenumu pujmuz' bairifcha un 5 stohpi brandwihna noderschanai un lai mums te atnef pudeli ruma un labu uskohdumu.“

Wihrs, kam tas tika fajihts, schigli no krehla ufzehlahs, pallanijahs pret fohlitaju, teikdams: „pateizam, kungs“ un aifgabja pee frohga papas, lai schis isd-wummu ispiditu.

Krohdsineeks, kam ohtra labflahjchana un gohds tilai mafa atrohдах, tas ir: kad til to labpraht waretu pildihf, ude-wummu waklausija un tika ahra frohgu pujmuzas bairifcha un 5 stohpi brandwihna islikti, weens klahu peelikts, kas lai to isdalitu un gohdatu, ka dabufchana lai pa kahrtam cetu. Bet wirms tika dohts, tas pats wihre, kas krohdsineekam bij pastelejis, uf gohda kahrijo wahrdu, astahjahs pujmuzai lihdsahs un runaja ta: „Muhju zeenijams gruntineeks Runjis (ta winu fauja) isdohd Zums scho masuminu, lai Zuhs bau-dohf preezigaki paliktu schodeen wehlechanas deena. Winam par tahdu labu prahtu pateizigi buhdami ne-aiswirstat winu schodeen katris peemineht, kad katram wahrs kahds buhs ja-peemin. Ka winfch, kad Zuhs winu nebhufteet peemirfufchi peemineht, ari wehl fo neleegfees isdohd, to es apgalwoju.

Un nu baudeet fweiki, ko winſch labpraht Jums atwehlejis, bet luhſami ari nepeemirſteet laipnigo deweju, tad wehlaki ari wehl ko baudifect."

Wihrs to iſteizis dewahs atkal kambari, fur rumas pudele bij jaw uſneſta un katris jaw pa glahſehm uolehjuſchi, fur ari krogus mamma patlaban uſſeptu zuhkas gaku ar pankohkeem eelſchâ neſa par labu uſkohdumu, neko kawedams, lai ari pats tur ko waretu baudiht. Laudis pa tam ap puſmuza un brandwihnu dſihwoja, ſohlidamees laipnigo deweju peemineht. Ari muſſu jaw paſiſtami kambari ſawu rumas pudeli tuſſchojo un no zuhkas gaku ar pankohkeem lohſija, ka bija gan ko pabrihnitees, pat paſmeetees, jo daſſham ſohds ſpibdeja ka ſchihdam „nankina“ ſwahreki, iſſaufdami: „Uſ jauna pagasta wezaka laimi!“

Drihs bija ja-eet uſ netahli buhdamu pagasta namu pee wehleſchanas, jo walſtes kaſaks, iſdeenejis ſaldats, bij ſubtihts no pagasta wezaka uſ kroggu, lai raida ari tohs pee wehleſchanas, kaſ krogga virmal ſalaſahs neka pagasta nama, kad kaſ ir darams un wehlejamis. Wareja ari jaw eet, jo puſmuza bij tuſſcha un no brandwihna ne lahſites, ta ka, kad ari kaſaku gribetu pazeeniht, nebij nekas ko tam doht. Ari teem kambari bij jaw ſen pudele tuſſcha un gala ar pankohkeem apehſta, bet par leezibu, ka wehl wairak wini buhtu warejuſchi eht, weens nehmahs ar maiſes gabalinu teleti it ſmuki un tibri noſlauziht, lai kroggu meitai nebuhtu leelas puhles ar maſgaſchanu un lai newaretu dohmaht, kad wini ir tahdi, kaſ neproht labi apkohptees. Kad kaſaks pa durwim eenahza un teiza: „Luhgtu, mani lungi, uſ wehleſchanu pagasta nama nahlt.“ tad gohda-ſahrigais meta azis uſ pudeli un gribeja ari kaſaku apzeeniht, bet pudele bij til tuſſcha, ta kad kaſakam gribetu dropu data doht, ne-ismahktu ne 3 pileenu. Tomehr, negribedams kaſaku beſchâ atſtaht, teiza: „Kaſak, eij pee krogguſ papas un luhſi fewim uſ manu rehkenumu labu ſchnabi.“

Kaſaks to nelikahs diwreis ſaziht, bet ſchigli aiſſchmauza pee krogguſ papa, ſawu „ſchnabi“ ſanemt, lai ſirds buhtu jauraka un krukts weeglaka, jo ſchodeen bij tam deſſgan iſtureſchana, ta jaw wehleſchanas deena mehds kaſateem buht.

Drihs wiſi gahja uſ pagasta namu. Gohda-ſahrigais Nunzis ta lagſdigala pohgoja, lai winu ari par tahdu eewehrotu, kam war pagasta wezaka amatu uſtizeht un ka winſch ir runigs un kam mute laba weeta atrohdamu.

Pagasta nama aiſſgahjuſchi muſſu jaunais kandidats noſtahjahs preeſſchiftaba pee gala lohga netahli no kaſaka dſilâs dohmâs nogrimis, kad til ween par pagasta wezako titu, kad weens it paſemigi peenahjis ſazija uſ winu: „Luhgtu, lungs nahlat atſehſtees.“ Tas wahreds „lungs“ tam lohti katreis patikahs un tadeht ari ſchoreis luhgſchanu tublit paklauſija un gahja atſehſtees.

Wehleſchana bij ſahkta. Kaſaks ſahweja pee durwim un ſauza tohs wahredus, ko pagasta wezakaſ tam liſa ſaukt. Katris tiſa pehz ſtrehka eelſchâ ſaukts, ta, ta pehz bohſtiabu rindas bij wehleſchanas liſte ceraſſihtis.

Daſſchi par pagasta preeſſchnamu puhlejahs balſis dabuht un ta kahdus ar to gohdu luhſoja aplaimoht, kaſ ganſcham tani gohda wehlejahs buht. Ari muſſu gohda-ſahrigajam wihrelam netruchte, bet bij deſſgan draugu, kaſ balſis luhſoja ſadabuht, ka lai taſ ween titu par pagasta wezako.

Ari Nunzis pats katru azumirkli liſa wehra, kaſ labaki buhtu un ta tad, kad labu laiku bija tur bijis, eeraudſija ka wiſai labi tur naw ſehdeht, tadeht ka winu tur „katris“ newar lahgi eeraudſiht, gahja netahli no durwim, fur wehleſchanas kambari eelſchâ eet un palika tur ſtahwoht, ka lai nu katris winu redsetu un labaki atminetu. Ari daſſham taſ liſa rohtu uſ plezu un teiza: „Nu ko tad nu wehleſi?“ bet pa leelakai datai dabuja to atbildi „redſehs!“

Drihs pagasta wezaka wehleſchana bij beigta. Wiſi wehleſetaji bij jaw iſbijuſchi. Skrihweris pa eelſchu balſis ſkaiſtija, kam buhs wairak. Ari Nuntſcham bij laba data balſu, bet weenam wehl wairak un taſ tiſa par pagasta wezako.

Derigs padohms, ka zilweku war uotureht no labdarischanas ſew un ziteem.

Peedſihwojumi dohd dauts ko mahzitees, tapehz negribu ſleht to derigu padohmu, ko S. draudſes, B. miſſchas walſts weetneeku-pulks ir atradis.

Winſch (weetu.-pulks) noſihgt pehrnâ gadâ ar ſawu pagasta-ſkohlotaju par weenu ſinamu naudas-ſkaiſtli, ko ſkohlotajs katru gadu dabuhs. Skohlotajs eedohmajees til aplam, beſſaku maiſes-apritu un leelaku ſilkes-aſti eht un ſwehtdeenas zitus ſwahrkus uſwilktees, neka taſ weetneeku-pulka dohmâs ir bijis, ar ſkohlas-waldibas ſinu bija ari kahdus ahrwalſts behrnus ſkohlâ uſnehmis.

Weetneeku-pulks, ka ſawas walſts labdaritajs, labi ſina, ka ar pilnu wehderu zilweks naw til lohſans ta ar tuſſchaku, tapat ari pa-ehduſcham ir dauts ſaldats un zeetaks meegs ta tam, kam wehderu-kungs praſa ſawu datu un — ka lungs nekad ſawus ſwahrkus nepahrmij — apſpreeſch: wiſa nauda, no wiſeem B. ſkohlâ bijuſcheem ſkohlas-behrneem, lai tee buhtu waj paſchu waj ahrwalſts behrni, nahlt walſts rohlâs, un ſkohlotajs tad til ween to winam noſohlitu lohni buhs dabuht. R.

Labibas pretſchu tirgus Nihgâ 15. Mai, Zeligawâ 15. un Leepajâ 8. 1876. g.

Maſſaja par:		Nihgâ. Zeligawâ. Leepajâ			
1/3 ſſcheto.	(1 puhru)	rudſu	2 r. 80 l.	2 r. 40 l.	2 r. 20 l.
1/3 "	(1 ")	ſweeſchu	4 " 25 "	3 " 60 "	3 " 50 "
1/3 "	(1 ")	meeſchu	2 " 25 "	2 " 30 "	2 " 10 "
1/3 "	(1 ")	auſu	1 " 70 "	1 " 45 "	1 " 50 "
1/3 "	(1 ")	ſirau	3 " 25 "	3 " — "	3 " — "
1/3 "	(1 ")	rupju rudſu miltu	2 " 65 "	2 " 20 "	2 " 25 "
1/3 "	(1 ")	bihſeletu	4 " — "	3 " — "	3 " 25 "
1/3 "	(1 ")	ſweeſchu miltu	5 " — "	3 " 70 "	4 " 50 "
1/3 "	(1 ")	meeſchu putratnu	3 " 85 "	3 " — "	3 " 50 "
1/3 "	(1 ")	ſartofelu	1 " 15 "	1 " 40 "	— " 75 "
10 pudu	(1 birlawu)	ſeena	5 " — "	3 " — "	4 " — "
1/2 "	(20 mahrz.)	ſweeſta	5 " 60 "	5 " 60 "	3 " 50 "
1/2 "	(20 ")	biſſes	1 " — "	— " — "	1 " 30 "
1/2 "	(20 ")	tabalas	1 " 25 "	1 " 50 "	2 " 50 "
1/2 "	(20 ")	ſchihktu apinu	— " — "	— " — "	— " — "
1/2 "	(20 ")	krohna ſinu	2 " 20 "	— " — "	2 " — "
1/2 "	(20 ")	brata	1 " 10 "	— " — "	1 " 15 "
1 muzu	ſinu ſepſtu		— " — "	— " — "	7 " — "
1 muzu	ſiktu		15 " — "	14 " — "	14 " — "
10 pudu	ſarlanas ſahls		6 " 60 "	6 " 80 "	6 " 20 "
10 "	balſas rupjas ſahls		6 " 40 "	6 " 80 "	6 " — "
10 "	ſmalſas ſahls		6 " 80 "	6 " 80 "	6 " 50 "

Rihds 20. Mai pee Nihgas atnahluſchi 821 tugi un aiſſgahjuſchi 563 tugi.

Sludinaschana.

„Zeribas beedriba.“

Romira tai 12. Mai F. Lindenau Nr. 508/32.
 „ „ 14. Mai R. Martinow Nr. 618/33.
 „ „ 15. Mai P. Sefremow Nr. 46/34.
 NB. Beedreem tohp lai pnt atgahbinahts ar faweeem eemalfajumeem pasteigtees, lai zaur fawefchānu pee mirschanas peh3 lit. §§ 6 un 16 pascheem fahde nezeltohs. **Preefchneeziba.**

No Pabbaschu pagasta-walbibas (Krimuldes dr.) teel zaur scho **buhweiseri**, zimmermani, muhrneeli un pohoneeli usajinati, kuri wehletohs schihs pagasta floblas mahju peebuhwefchānas darbu usnemtees, tai 27. Mai sch. g. pulksten 12 pusdeenā pee schihs pagasta walbibas peeteitees. Tas tohlu- un muhrdarbs tiks ihpafchi us torgu masal prasitajeeem isdohs. Tahs tuwatas nosajifchānas par to buhwes darbu war latru deenu pee schihs walsts-wezala un torgas deenā, 27. Mai sch. g. pee pagasta-walbibas sinah dabuht.

Pabbaschu pagasta-walbibā tai 10. Mai 1876.
 Pagasta-wezakais: Peter Keijohn.

Reprezejees

kreetnis falejs

war iuhliu, apafsch labas notaischānas, weetu dabuht kastranes muischā (Suntaschu draudse). Japeeteizahs pee muischās waldischānas. Kastranē, tai 17. Mai 1876. 2

Dseefmu rohla

jaukteam kohreem.

Seturta un peekta dala. Apgahdata no

J. Bimses,

seminar direktora.

Rihgā pee Rym m e l a. Mafsa fashchuhā 75 l., stiprā wahlā 90 lap. Pahrdeweeseem lehtaki. 3

Wifadi mahjas-stahdi ir dabujami Selgawas Uhr-Rihgā uš Ranta dambja Nr. 10. 2

Sludinaschana.

Mihli kuhju sawus tauteefchus mani apmelleht. Es pirmāis no Latweefcheem, las tahdu darbu ismahzjees sawu

pehrwefchānas fabriki

atwehris. Wifadas drehbes es pehrweju, drutaju un dekateereju un sluntes masgafchāna ari pee man atrohnahs par wifehrtato zenu.

Otto Jakobsohn,

Mastawas Ubr-Rihgā Kaleju-eelā Nr. 123. 3

Willas fahrschana un wadmalas welfschana Mas-Straupe!

Saweem draugeem un pashtameem daru sinamu, ta tagad dfernawās, willas fahschānu un wadmālas welfschānu esmu pawairojts un par jaunū eerlitezis, un apsohlu lateam bej fawefchānas minetu darbu ispidibht.

P. Egliht.

Willas fahrstuwe Diklōs.

Beenijamāi publikāi zaur scho daru sinamu, ta esmu Diklu muischā (Walmeeeras kreife) eerlitezis willas-fahrstuwi ar gluschū jaunahm maschinahm, tur latrā laikā willa us to abtrakū un labako teef fakabrista. No pirma August sch. g. tiks ari turpat ta fakabrista willa peh3 patifschānas fawehrepta.

C. Karp. 3

Mahja ir Ahgeles-falnā leelā eelā pahrdohdama. Mahtalas finās Dinamides-eelā Nr. 4, pee mahjas fainneeka.

No jensures atwehlehts. Rihgā, 21. Mai 1876.

Dritehts un dabujams pee bilshu- un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Behtera basnijas.

Te flahht peelikums ar sludinaschānahm.

Par eewehroschānu

Tamdeht ka wiltas walodas ispaustas, ka tahs man peederigahs, pee Walmeeeras atrohnamahs muischās

Konstanzenhof ar Elisabethhof

man atnemtas jeb tikschoht atnemtas, tad eeraugu par wajjadfigu tohs ar kaunu nodohmu zaur minetahm walodahm apmahnitohs norahdiht us teem us tam fihmedameem sludinajumeem no 1874. gada sem Nr. 99 un 132, lihds ar to norahdi schānu, ka, nemaš us tam netuhtojoht, barons Friedrich von Wolff zaur sawu wesketu deponeereschānu (noguldinaschānu) Rihgas birschās bankā par to un par latru praschānu no treschās puses dewis man preti wifu un latru apgalwofschānu un ka

„Konstanzenhof ar Elisabethhof“

tā ari to tur peederiga

Gaujas tilta (Nabrücke) serwitute

pee Walmeeeras, ir mans ne no weena ne-aistarams un bej parahdeem buhdams ihpafschums

(Wibf. gub. aw. Nr. 54 1876.)

Ed. Bietemann.

Sesideenā, 15. Mai, ir fuhrmana ratōs jeb uš eelas pasudu se mafa kabatas-grahmatina ar raibeem wahteam un peefihmejumeeem eelschā. Kas to nobohs W ir f a l. grahmatu bohde, dabuhs weenu rubli pateizibas-algas.

3 rubl. pateizibas-alga.

30. April sch. g. ir noklihdīs balts patuufuns (Zelleru fugas) ar dšeltanecm plekeem un garu spalwu. Aste ir drusku nozirta un fihmejams ihsti zaur to, ta abda stap plezeem weenumehr rausstahs. Tas, las scho funi atwefu jeb usrahdoitu tur tas atrohdahs, tas dabuhs Ubr-Rihgas Jaunā-eelā Nr 4 augschā minetu pateizibas alga.

No pirkšānas tai sargahs!

S p e h z i g s s i r g s.
 diwjuhgu wahgi, diwi weenjuhgu wahgi, lamanas, ehrgelites jeb harmoniums teel tuhliu pahrdohht Lohrnafalnā Kapfehā-eelā Nr 6, Sarraina mahjā, pee **W. Schneiders.**

Tihrus faulu-miltus

pahrdohd atkal wairumā lihds 500 birkaweem, 12 rubl. par birkawu, netahku no Smilteneš, Brutul dfernawās, **W. Danze.** 3

Sprent-eelā Nr 17 teel sawadu eemeflu deht fuhrmanu-kaleschā lihds ar lamanahm un 3 firgeem lehti pahrdohht. Apflatiht war no rihā lihds pulst. 11.

Semfohpibas-maschines

un laula-rihki, tā arlki, eješchās, fehšchānas, planjamas-maschines „Champion“

kas jaw labdās simtu muischās Widsemē, Igauru semē un Kursemē teel bruhketas un turu wahrdus war usbohht par apl-ezinajchānu, tad damfa- un firgu-spehlu lulamas, labibas-tihramas, efektu-greefchāmas maschines, lokomobiles, stahwofchās damfmaschines u. t. pr. is flaweneem ahrjemes fabrikeem, isdohd no lehgera un us apstefschānu

P. van Dyk,

Rihgā, leelā Smilshu-eelā Nr 1.

Jihrejama

ir ar labu falihgchānu un lehtu naudu wirzubohde Roshchu-eelā Nr 6, pee krohna spitateem. Tuwatas finās turpat.

Stallis ar wahguš ir isihrejams Mast. Ubr-Rihgā Ferberu-eelā Nr 6.

Bohde

ir isihrejama Mast. Ubr-Rihgā Ritteru- un Wagonu-eelu stuhri 113. Tuwatas finās turpat pee fainneeka.

Rihgas Latw. beedriba.

- 1) Dhtros wafaras swehtōs, 24. Mai — dalt.
- 2) Dhtdeen, 25. Mai — preefchneezibas sehde schāna u e b u h s.
- 3) Swehtdeen, 6. Juni — isbraufschāna fakums. Preefchneeziba.

„Zeribas beedriba.“

Dhtros wafaras swehtōs tai 24. Mai

iseefchāna fakums

uš Schampetera muischās grunti, netahku no Pleskoodales. — Beedri, kuri grib dalibu nemt, tohp luhgti pulst. 8 no rihā beedribas ruhneš fapulzeetes. Beedru lungi mafsa 30 kap., beedru dahmas 20 kap. Nebeedri war zaur beedreem dalibu nemt un mafsa: lungi 40 kap., dahmas 30 kap. Beedru-lahrtes ja-usrahda. Buhtu minetā deenā leetains laiks — tad išeefchāna notils nahlamā swehtdeenā. Preefchneeziba.

Pawafaras beedribas

djeedataju-kohris

swehtōs gada-swehtkus ohtros wafaras swehtōs 24. Mai sch. g.

fakums

pee Kleberg Waf, Rihshu esara malā, ar dseeda schānu, runahm un danzofschānu.

Mafsa: Beedru lungeem 25 kap., beedru kundfehmu 20 kap.; nebeedru lungeem 35 kap., nebeedru kundfehmu 25 kap. Beedru-lahrtes usrahdamas.

Szeefchāna is Pawafaras beedribas mahjolla pulst. 9 rihā; atpatal nahfchāna pulst. 9 wal. Biletēs swehtku rihā pee kafes dabujamas. Preefchneejums: Ja leetains laiks, nedetu wehlatu, t. i. 30. Mai.

Spehlehs kara-musikis.

Pawaf. beedr. dj. kohra preefchneeziba.

No polizejas atwehlehts.

Weltigas publes.

(States No 20. Belgums.)

Dhtrā deenā deesgan agri ainsesa Leenite Baeglam wedumu. Baeglis wehstuli fanehmīs, to atlausa un lasija. Winaam bira afaras. Bruhte tam bij rakstijuse, zil leeliski ta wezene esocht scho pehluse, tomehr wina to netizocht, bet paleekoht pastahwiga un ustiziga, kā lihds schim. Leenite to redseja. Wina dohmaja, ka tahs esocht schehluma afaras un winai aīs preeka firds lehja, kad winas publes nebhjchoht bes augteem. Baeglam nepatika wairs ar tahdu nekreetnu bahbu ko runaht. Winsch teiza: „Nu wīs pagalam! Ar-deewu!“ Wezene dohmaja, ka teescham nu Baeglam jazeesch mihlestibas fahpes, bet nesinaja, ka tahs bij preeka afaras, kas bira bruhtes ustizibas dehl, kas neklausijuse tahdus neelus un pelschanu, dewahs preeziga us Strasdineem.

Strasdinōs aīsgahjuse, ta tuhlt stahstija, zil lohti Baeglis bijis nošlumis un — raudajis. Nu wīsas trihs bij lohti preezigas, ka tak reisi isdohfees un warbuht Baeglis tahs nedabudams prezejchoht pehz Dahrtinas.

Nu bija jauka dšihwe Leenitei Strasdinōs un tika glabata un tureta kā deesin kahds labdaris. Swehtdeenā gahja Strasdene ar Dahrtu basnizā, klausitees, waj Baegli wehl buhšchoht fautt. Leenite palika kā jaimneeze mahjā. Brihnuma gan tahm bija, kad mahzitajs wehl Baeglus „ohtru reisi“ fauja, bet mahjā aīsgahjuschas tahs atkal bij preezigas, jo wezene wrata islikt tā, ka tas nahkoht no ta, kad wehstules, ko weens mahzitajs ohteam mahzitajam tuhroht, lai wairs nesauzohr, newarohr tik ahtri iseet. Warohr wehl notikt, ka mahzitajs wehl nahkofschu swehtdeenu nesinoht, ka Baeglam bruhte at-fazijuse un tā warbuht wehl „trešču reisi“ jauščchoht. Bet par to behda ne-efocht. Kas putejis, puteščchoht arween.

Strasdene ar Dahrtinu zeeschi zereja, ka teescham Baeglis buhšchoht nahkt prezibas. Winas tā tagad luhloja, ka lai ar Baegli nekahdā wihsē nefateekahs. „Tas jaw buhtu,“ tā tahs dohmaja, „kā kad mehs pašchi peedahwatohs winam, ja tā mehs daritu.“ Mahlamā swehtdeenā tahs negahja basnizā, jo, ja grib, lai ar mahzitajs fauz „trešču reisi.“

Baeglis ne to masako juta, kahdas zeribas wina nahburdšenes pildija. To ohtrodeen preešč kahlahm winsch gahja us Strasdineem jaimneelus un Dahrti kahšas luhgt.

Dahrtina pašchu laik' pee lohga sehdeja un schuwa un Strasdene pati netaht no winas bija. Dahrtina pirma Baegli eeraudšija, nosarkuse eesauzahs:

„Mammīn, winsch nahk! nahk! nahk! nahk!“ Strasdene ar tuhlt peezehlahs un gahja škatitees un ari par leelu preeku redseja, ka teescham nahja. Abahm bij ta dohma, ka Baeglis nahkoht Dahrtinu usrunaht.

Baeglis eenahjis, nahburgus mihli apšweizinajis, pa preešču par scho un to parunajees, nehmahs nahburgus it mihli „kahšas“ luhgt, lai nahkoht un ne-atraujotees.

Abas bija, fazišchu atkal, kā no lahwas krituschas, jo wīsa zeriba atkal wehja un lihds tahdas leelas publes, pat waj ismeekli, jo kas war to galwoht, kad ari laudis nedabu sinah, zil ar pelschanu ispublejuschees bija! Uj luhgšchanu tahs wairaf neko nefazija, ka tikai „redsehs.“

Kad Baeglis bij aīsgahjis, tad wehl tahs dauds pahrrunaja un noscheloja, ka zeriba bij putejuse. Ari Leenite atnahja

un bija gan papreešču tā kā launiga, jo bija jaw agrati sinah dabujuse, ka ar pelschanu tikai neeki un leelas publes bijuschas. Leenitei tas nebija par šlahdi, jo tai jaw bija bagatigi atlihdšinahts tijis.

Swehtdeenā kahšas ne Strasdene neds ari Dahrtina gahja. Kad swehtdeenā, kad kahšneeki bij no basnizas atbraukuschu tā pehz pusdeenas un Strasdini nebij atnahkuschu, tad fuhstija Baeglis jawu puisi us Strasdineem, lai luhdsoht, ka winsch esocht luhdsis, lai schee atnahkoht un ne-atraujotees, tad abas puscham atbildinajahs, ka galwa fahpoht. Un teescham tas ar wareja taišniba buht, kad galwina fahpeja, jo zil dauds dohmas un publes ta nebija peedšhwojuse. Strasdinšč pats us kahlahm aīsgahja, lai gan abas par neko negribeja winu laist, tomehr schis tahs dauds neklausija un aīsgahja un dšebra kahšas zepuri kuldame, ka tak reis feewai un pameitai nebij isdewees, laut ari tahm dauds kas isdewahs katreisi. Kamehr Strasdinšč pa kahlahm preezigi dšihwoja, tikmehr pate ar Dahrtinu pa mahju funksteja un šlumigas bija. Ari Leenite atnahja, bet ta schoreis neko newareja isdohmaht, ar ko tahs eepreezinaht.

Par Baegli-neko pehz winu kahlahm nestahstišchu, jo wineem abeem ne mihlestiba, neds ari strahdigs gars truhsti, un tā winu buhščhana un jaimneežiba jo deenas jo wairaf plaukst. Jo Baegleete naw tahda lepnibas šmurgule jauniba bijuse un ta ari naw dšihwē wihram par pohstu un nastu, kā dashes tahdas manselites, kas bes darba grib dšihwoht kā wabulites, kā to Dahrtina darija un tadeht ari gribu mihlahm meitu mahtehm un Dahrtinai lihdsigahm tauteteehm pastahstiht it ihši, kā Dahrtina jawu lepnibas un besdarba roli spēheja un kā tai pehdigi isdewahs.

Dahrtina bij it mihliti audšinata. Winai prahts tikai us trufuleem nefahs, ka wijus, ko ta tik redseja, gribeja tik few ari tahdus dabuht. Wina bij gaušchi lepna meitene. Ar bruhtganeem wis winai lahgi neweizahs, jo tahdi, kahdus wina labpraht buhtu fanehmuse, winas atkal negribeja un tahdi, ko wina tihri gan nesmahdetu, tee atkal ne-ufdrihštējahs tai jawu mihlestibu atklaht, waj ari atrahwašs no tam, eedohmadauwees, ka tahda, kas jauniba ne us kahda darba nedšinahs, gan dšihwē nebuhs nekahda fewis, neds laulata drauga aplaimotaja, bet tik — pohstitaja.

Tā Dahrtina tik „lepniba“ pawadija jawu 25tu dšihwibas gadu un sestam jahkotees palika ta bruhte ar kahdu smalku kundšinu no pilsschetas, kas tikai pehz mantas un ne pehz mihlestibas prezeja. Bet wina ar to wis laimiga netika, jo nemeeri arween bija winu starpā dširdami un no ka tee nahja, tikai mantas un stinkuma dehl, pee ka wiswairaf ari bija wainiga bes mihlestibas prezechana. Wihrs kidojahs, kad schi nebij dauds mantas peenesuse, schi atkal, kad nu tik gruhti un fuhri jastrahdajohr esocht un tihri bes meitas ja-isteekoht. Tā bija laulibas pirmōs gaddōs, bet treščajā wihrs laida kahjas watā un dewahs — pašaulē, astahdams feewu ar 2 behrneem, fura nu gahja un ari tika usnema pee aischu wezakeem dšihwoht. Bet tai nu bij zitadi jafahl dšihwoht nēla agraf.

Strasdene nu bij no Dahrtes dauds ko mahzijusehs un tas dereja winai, winas pastariti Mariju mahzohr. Nu wina lika wehrā, „ka ahbotam, ko behrnam dohd, wajaga ari rikšstei

flahtu buht" un ta Marija ihstā mihlestibā un newis allā, tā Dahrinu audsinajoht bij darijuse, isaudsinaja fawu Mariju par kreetnās un tšchallas jaunekles. Tahdai kreetnai jauneklei atradahs ari kreetnis sehns, kas to par muhscha draudseni wehlejahs un ari dabuja. Ubeem, tā tšchalleem zilwekem, flahjahs it labi un tee ir it brangi vahrtikufchi fainneeki ohtrā pagastā. Strasdene preezajahs par Mariju, ko ihstā mihlestibā audsinajuse, un behdajahs par Dahrinu, ko allā mihlestibā til glanduse, bija nu par besdarba lutekliti, tā wabuliti audsinajuse.

Dahrinai gan reisi wihrs bija atrakstijis, tā buhšchoht fchis nu „mahjās“ nahkt, bet Dahrina atrakstija winam tur gan tahs „mahjās“ escht, jo fchi ar faweem behrneem ehdoht audschu wezaku schehlastibas maifi.

„Mahtes! ja Zums patihl, puschkojat un gresnojat fawas meitinas ar tahdeem trufuleem un lipinahm, ja til ween makam un eenahschanai naw par flahdi, bet nepeemirstat to weetu ari, ko meitenes wiswairaf miht ar trufuleem puschkoht, ari ihstā mahtes mihlestibā tahm behrnibā ar teem trufuleem apzeenihl un kreetni fahldiht, kas us behrseem aug, tad wehlaki nebuhs janoscheho.“ R. M.

Ustiziba uswar.

Bija tas flaištakais wasaras wakars, wehshminas lehni puhta un peepildija wisu gaisu ar jauku fmarfchu, kura no apfahrt seededamahm pukitehm nahza. Us leela esara lihgojahs masi wilnifchi, wihs kureem reisu reisahm tahda siws parahdijahs un azu-mirlli atkal uhdeni pasuda. Esara widu schuhpojahs weegla laiwinā, kurā flaits jauneklis, ar dselteenem mateem, silahm azim un preezigu gihmi, fehdeja. Winfch wareja tahdus diwidefmit gadus wezs buht. Meerigi masaja laiwinā sehbedams tas tā dseedaja:

Bruhnastina, wisu flaista,
Us tew ween es dohmaju;
Mihlestib' man pee tew faista
Tā tā wiju tinofchu.

Tu til dailiga, til jauka,
Pilna tihras mihlibas.
Deewiba wihs wuku lauka
Wada tew eefch pilnibas.

Wisu flaista bruhnastina,
Katrā wehshminā lai flān
Tew no manis tahda fīna:
„Al, zil mihta est man!“

Kad jauneklis tā bija dseedaht heidsis, tad winfch nogrima dsilās dohmās. „Brihnifchfigi gan!“ — winfch runaja pee fewis. „Nesinu kas ar manim notizis. Waj nebiju jautris un preezigs? Bet tagad — tagad, kad us winu dohmaju, peepilda mani brihnifchfigas juhtas, — juhtas, kurahm nespehju preti turetees. Mihlestiba, af warena mihlestiba, tu est mani pahnehmusi, tu est mani peepildijusi! Zil karsti, zil lohti es winu mihleju. Al Emilija, karsti mihleta Emilija, kaut tu to justu zil mihta tu man est. Al, neweena afins lahsite naw manās ahderēs, kura tew nepeederetu. Ne, bes tewis dsihwoht nebuhs manim eespehjam.“

Schis jaunais dseedatajs bija Rohschulalna Ernsts, tahda gruntneeka dehls, labi audsinats un kreetni fchlohts jauneklis.

Winfch buhtu warbuht wehl ilgati tohs faldus dohmu fapnuš fapnojis, bet us weenu reisi atflaneja no esera malas

jaukā balfi kahda dseefmina. Jauneklis palika usmanigs un klauffjahs us dseefminas wahrdeem, kuzi tā flaneja:

Zil swaigsnites pee debefs reds,
Zil fahlites tur plawu fedf,
Zil putnau pa gaisu streij,
Zil taurenifchu lihgfmi delj:
Tit reises winu peeminu,
Tit reises us to dohmaju!

Zil wifseem lohteem lapinu,
Zil flaištahm pufehm seedinu,
Zil uhdens piku juhrā ar',
Zil juhdschm dohmas fstreet ween war:
Tit reises winu peeminu,
Tit reises us to dohmaju!

Ernsts fchohs wahrds dsirdedams bija tā apmulsis, azis us krašta pusi greefis, fehdeja winfch laiwinā tā nomiris. Sirds winam puksteja ahtri un kruhtis drebedamas zilajahs.

Dseefminai patat no kruhmeem isnahza dseedataja. Tā bija flaista, tahdus fehchpadsmit gadus weza meitene, ar flaištahm, bruhnahm azim un tumfcheem mateem, kuzi wakeji pahr winas daiteem plezeem tā jaukakaish fihds, nokahrahs. Wina atfehdahts netahdu no esara malas us tahda atmena apafsch laidu kruhma, atspeeda galwu usr ohlas un, tā lifahs, nogrima dsilās dohmās.

„Al Deeweš,“ — tšchufsteja Ernsts, — „tā wina ir, tā wina ir!“ Mani wina kruhmu labad naw eewehrojusi. Bet ko lai nu daru? Gribu pee winas no-eet un winai wisu isteikt, ko mana sirds juht un zil lohti es winu mihleju. Bet us ko gan sihmejahs dseefminas wahrdi, kuru wina dseedaja? Waj us mani? Waj pateesi wina ari mani mihle? Laikam gan, jo wina ari arweenu tahda fawada pret mani isleekahs kad tahdu reis fateekamees.“ Tā fpreedsams fahla muhsu jaunais laiwineeks fawu laiwinu us krašta malu aireht.

Kad nu lasitaji fin, kas Ernsts bija, prohti tahda gruntneeka dehls, tad teem ari jasin, kas tā meitene bija, kuru Ernsts til lohti mihleja.

Emilija, tā flaištajo faufsim, bija tahda muishas rentineeka weeniga meitina. Wina bija lohti labi audsinata un brangi fchlohta. Winas tehws bagats buhdams, bija ari turflaht deefgan lepnis, bet fawu Emiliju winfch deefgan mihleja un bija to jaw tahdam nahburga muishneeka dehlam pa pufi par feewu apfohlijis. Lai nu gan winfch fawu behrnu laimigu dariht gribedams to bija darijis, tad tomehr tas nebija pareisi tā Emiliju jauneklim par feewu apfohlija, kuru tā warbuht nemas mihleht newareja, jo wina ari no tā wehl neneeka nesinaja, ka tehws to jaw jaunajam Lasdinam par feewu apfohlijis.

Kamehr Emilija wehl dohmās meeriga fehdeja, pa tam bija Ernsts ar fawu laiwinu jaw kraštu aifneedsis. Gruhti nopuhdamees pazehlahs winfch laiwinā, greefa to malā un tur pee tahda kruhma peefehjis, kahpa us krašta.

„Al Emilija,“ — nopuhtahs winfch, — „zil lohti tewi mihleju. Manas ilgofchanahs ir pahrleezigas, es newaru ilgati nozeestees, tuhdat pee tewis no-eeschu.“

To fazijis winfch norahwa esera malā tahdas debefs-silas „neairmirsti-mani“ pukites un tad ar lehneem fohteem un pufstedamu sirdi Emilijai tuwojahs.

Schi, fohtus dsirdedama, azis pazehlusi, lohti nofarla un gribeja prohjam dohtees, kad Ernsts to tā usrunaja:

„Zabryht, Seedona Emilija! Kà leekahs, tad ari Zuhš pahř flaiſto wakarũ preežadamaħs, dabà kaweatees.“

Emilija palika ſtaħwoħt un atbildeja:

„Patejohš Zums, Rohſchu-kalna Ernſt, par laipnu apjau- taſchanohš! Zaiſniba gan, nelur man labaki nepatihl kà dabà. Dabà ari zilwekš pawifaħm řawadaħs paleef. Bet kaš Zums tur roħkà par flaiſtahm pukiteħm, waj driħſtu weenu no tahm preekſch fewiſ luhgt? Al tahš ir loħti flaiſtaš.“

„Luhgtu, luhgtu!“ — to řazijis, pařneedſa Ernſtš meite- nei puku puſchkiti.

Wina to paneħmuſi řiřnigi pateikdamahš Ernſtam roħku řneedſa un miħligi tam azis paſkatijahš.

Ernſtš winaš roħku řawà turedamaš manija ka winaš roħka drebeja. Šchiš azu-mirkliš bija taš ne-iſproħtamakaiš wiſà wina dſiħwibaa laiķà. Nepaħřwarami řpeħti winu kà wilktin wilka pee Emilijaš, řweħtaš juħtaš winu pildija, winam li- kaħš ka wiſaš pařauleš laimiba tam preekſchà ſtaħwetu — ať ja, winſch juta, ka Emilija ari winu miħle. Bairak winſch wairš newareja ne doħmaħt un tani pařchà azu-mirkli eefauzahš winſch:

„Al Emilija, žil řarſti eš Zuhš miħleju — miħleju ne-iſſakami dedſigi!“

Emilija, řurai taħš pařchaš juřchanaš řirdi pildija, ne-at- bildeja neweenu waħřdu, bet řrita Ernſtam pee řruħtim un eefahla gauſchi raudaħt.

„Tu eſi mana!“

„Tawà muħſchigi!“ — atbildeja ar řluſu bałſi meitene.

Ar řirdi pilnu wiſutihřakahš, newainibaš pilnakahš miħle- ſtibaa tee nu aplampahš. Winu triħžedamaħš luhpaš pirmo reiši řatikahš. Al žil laimigi, žil beřgaligi laimigi tee nu jutahš. Šweħti Deewa engeliſchi pateeſi ap wineem nere- dſama wiħſe lidinajahš un winu řaweenojuřchahš řirdš uſ muħſchibu řaweenoja. Un pateeſi, kaš tad ir laimigaka ju- řchana, kà newainiga miħleſtiba? Eš řaku: „Neķaa!“ Miħ- leſtiba ir muħſu dſiħwibaa řaule un beř miħleſtibaa wiſš iſ- niħſt. Kaš miħlejiš, jeb kaš weħl miħle, taš ween tił wař řapraſt, žil řalĉa, žil laimodama un žil řweħta juřchana ir miħleſtiba. Paħř diweem uſtižigi miħledameem, wař wiſaš nelaimes auķaa ploħſitees un miħleſtibaa řehna dwařcha toħš apmeerinahš. Lai řaka kařš řo grib, eš paleeku pee ta, ka neķaa naw weħřtigakš par newainigu, uſtižibaš pilnu miħleſtibu.

Tà nemanohť, řiřnigà, řluſà miħleſtiba bija ſtundaš aħři pagahjuřchaa un naħť řen jaw bija ar řawu melno deķi jaw wiſu dabu aplegufi, bet muħſu miħledamees řehdeja weħl řarſti aplampuřchees. Tē břiħſchēja řari aiſ wineem un abi iſtruhkuřchees uſlehža. Beħž kaħdeem azu-mirkleem ſtaħweja Emilijaš tehwaš winu preekſchà.

„Emilija,“ — eefahla winſch ar baħřgu bałſi, — Emi- lija, eřnu tewi meķlejiš, neřnadamaš řur eſi palikuſi. Waj taš ir tawaš peenaħřtumaš, ka tu pa naħti aplaħřt řaiga un fewi no řweřchà jaunekķa aplamptees leeķees? Un Zuhš Ernſt, no Zums ari to nebuħtu doħmajis, ka Zuhš manu meitu luhkořeet uſ neķeteem weſt. Bet deeřgan, Emilija, nahž, eeřim! Un Ernſt, Zuhš řargatees weħl ar manu meitu řa- tiķtees, jo Zums řinaħt buħš, ka neķahda draudſiba řarę Zums un Emiliju man nepatihl. Un nedohmaķeet, ka kaħ- dureiſ to dabuřeet.“

To řazijis nehma winſch meiteni pee roħkaš un dewahš proħjam, beř ka tai no miħtaka buħtu kaħwiš atwaditees.

Naudabamaš paķřita Ernſtš pee ſemeš, kađ weķais ar Emi- liju bija aiſgahjiš. Winſch bija gandriħř jaw meħřki aiſřnee- dſiš un nu jutahš taš fewi breeřmigi atpaķať řweeřtu. Jo, waj tad Emilijaš tehwaš nebija řazijis, ka kaķra řatikſchanaħš Ernſtam ar Emiliju tam nepatihlka ma eřohť? Waj wareja winſch weħl kaħdu reiši zereħt, Emiliju par řawu řauķt? Tà ar breeřmigahm doħmahm kaudamees bija winſch eemidſiš. řauķi řapni nahža tam preekſchà, winſch ředſeja, ka bija Emi- liju pee řruħtim řpeediš un ta uſ winu řazija: „Ernſt, muħ- ſchigi palikſchu tewim uſtižama!“ . . .

Mařaaš pileeni řřita uſ Ernſta giħma un winſch pamohdahaš. Azis atweħřahš, winſch ředſeja, ka riħta gairma jaw auķa un putni ni liħgřmi řawu riħta dſeeřmini tralinaja, winſch bija wiſu naħti řapnojiš.

Aħři uſlehžis, azis beřſedamaš, dewahš winſch aħři proħ- jam. řaiwinà eeķahpiš, aireja taš aħři paħř eřeru uſ mahjam.

„Emilija mani řiřnigi miħle,“ — řunaja winſch brauk- damaš pee fewiſ, — „un wina buħš man uſtižiga, to řinu, to juħtu, to eřnu winaš řlaiſtaš azis lařijis. Un eš, waj waretu eš winu aiſmiřſt? Muħſcham ne!“ Mahjaš nonaħ- žiš, doħmaja un doħmaja jaunekķiš, kaħdà wiħſe waretu řawu meħřki panahkt. Beħđigi winſch nořpreeda, ka buħſchoħt uſ pilſſeħtu doħtees un tur řewim luhkoħt goħđu un mantu eeřraħt. Emilija winſch řawu nodohmu žaur weħſtuli řinamu darija, řura tà řławeja:

„Mana dahřgaka Emilija! Kađ nu tawaš tehwaš tam preti ir, ka meħš kaħdu reiši řaweenojamees, un laiķam tadeħt, ka ne-eřnu tił bagatš un tà žeeniſtš kà winſch, tad gribu uſ pilſſeħtu doħtees, tur goħđu un řławu eeķraħtees. Kađ peħž řim gadeem paħřnaħſchu, tad žeru ka tehwaš tam wairš preti nebuħš. Tu, mana řiřnigi miħleta, paleež manim tiķai uſ- tižiga un ka taħda buħſi par to neřchabaħš tawaš tewi muħ- ſchigi miħledamaš Ernſtš.

Beħſtule tapa ar kaħdu řehnu aiſſeķeta. Beħž kaħda laiķa bija řehnaš atpaķať, liħđi ar kaħdu weħſtuli preekſch Ernſta. Emilijaš tehwaš nebija mahja biķiš un tà tad řehnaš neķaweħťš bija uſdewumu iſpildijis.

Beħſtule, řo Emilija bija rakſtijuſi, bija řazihťš, ka wina apřohłotees uſtižama tam palikt liħđi pat nahwei.

Driħř iſpaudahaš řina, ka Rohſchukalna Ernſtš pilſſeħtà par řkunſteš mahłeri mahžotees. Emilija to dſiřředama pree- žajahš, jo wina jaw labi řinaja, uſ řo taš řiħmejahš. Bet tehwaš winaaš preeku manidamaš řazija:

„Emilija, waj tu doħma, ka Ernſtu dabuſi? Neķaa, tew japaleeķ muħſu řaimina muiſchneeka deħlam par řeewu. Waj dſiřři? Gribu tewi laimigu dariħt, jo winſch ir bagatš!“

Emilija to dſiřředama iſbiħjahš loħti un řazija:

„Tehwaš miħłaiš, řo no maniš paģeħreeť, taš ir ne-eeřpeħ- jamaš. řřiži muħſcham newaru miħleħt, winſch ir neraħtniš un atreebiģš žilwekš. Beř tam eřnu ari weħl Rohſchukalna Ernſtam „ja“ waħřdu dewuře un řweħřejuſi tam uſtižiga buħt liħđi nahwei. Un řo eřnu řweħřejuſi, to peepildiſchu, lai tur naħť kaš nahđłamaš.“

Weķais to dſiřřeķiš, ne-atbildeja ne waħřda, bet peeri řa- řauķiš aiſgahja un aſtaħja Emiliju weenu pařchu. No taħš reieš taš ari wairš par to leeķu neķo nerunaja.

G r a u d i u n f e e d i .

Slepkawa kani slepkawu.

Uf tahs pee Franzijas peederigas Korsikas salas notikahs schahds atgadijums: April mehnesi, ta teel no Njatscho (Njaccio) pilssehtas sinohts, tika laudis no wairak slintas schahweeneem istrauzeti. Schandarmi, us schauschanas weetu aisseigufchees, atrada diwi lihkus us zeta, kuru drehbes bija jahlfuchas degt un ta tad paschi lihki bija stipri apswilufchi. Tahlak pehtijohht dabuja sinahht, ka minetee diwi lihki bija diwi pasihstami laupitaji, kas duellē (fawstarpigā kaušchanā) weens ohtru bija noschahwufchi. Weens laupitajs Poli, bija 25 gadus wezs un ohtrs, wahrda Leka, bija 35 gadus wezs. Birmais laupitajs Poli jaw ar 20 gadeem bija usfahzis laupischanas darbus un til warens fawās laupischanās, ka laudis winu nofauza par „kalnu lehninu.“ 20 gadus wezs buhdams winsch bija usbruzis kahdam wihram un tam dunzi fruhhtis eegrubdis, par ko tika zeetumā eeliks, bet is kura winam isdewahs issprukt. No ta laika winsch par laupitaju aplahrt staigaja un bija tureenās laudim par breefmu. Tas ohtrs, minetais Leka, bija tahds pats breefmgis laupitajs; winsch bija 7 gadus Alschirā deenejis un tamdeht few to pawahrdi „Zuaws“ peenehmis. Breefch kahdeem mehnescheem abi minetee laupitaji eemihleja kahdu meitu, bet kad nu meita wairak Poli mihleja naka Leku, tad Leka, no mihlestibas flaudibas dsihts, gribeja Poli pee malas dabuht un tamdeht nodohmaja to schandarmu rohka nodoht. Kahdā nakti April mehnesi Leka eemihla Poli kahdā schenki farunaschanahs deht, ka winsch bija teizis.

„Es sinu,“ Polis teiza us Leku, „ka tu man schē esi eewihlis, bet wihri, kahds es, ir apdohmigi un sin fawus pahrdewejus sohdiht.“

„Un es,“ Leka atteiza „esmu Zuaws, kas ne par kahdahm breefmahm neko nebaidahs.“

Tā farunajufchees abi is schenka isgahja us zeta, kur weens pret ohtru kahdu gabalinu nostahjahs un nu jahlahs schauschana (abi bija pilnigi ar eerohtscheem isrihkojufchees). Tschetras reizas tika schauts un kad schahweenus dsirdejuschi schandarmi peestehsfahs klahht, tad jaw abi sleplawi bija lihki. Tureenās eedshwotajeem to dsirdeht palika it weegli ap sirdi, jo abi breefmigee sleplawi nu bija beigti un turklahht wehl bes gohdiga zilweka asinu isleefchanas, sleplawa sleplawu bija kahwis. —

M a n t o f c h a n a .

Mantofchanas leetā notikas Mainzes pilssehtas tuwumā schahds atgadijums. Kahds semneezinisch ar fawu feewinu bija notaisijis schahdu laulibas-kontrakti: kad weens no wineem mirtu, tad ohtrs manto pusī no atlikufchahs mantas, ohtru pusī dabuhn radi. Tē it nejauschī semneezinam nomirst feewa, bes ka wina buhtu testamenti atstahjuse, kura buhtu peeminetais notaisijums atzelts, jo winsch labprahht radeem neko nebuhtu dewis. Bet ko nu muhsu semneezinisch dara? Winsch isdohmaja schahdu hiki: winsch peerunaja kahdu feewinu, lai ta pee wina atnahsoht un wina feewas gultā par flimneezi nolcekotees; winsch tad atsaulfchoht notahru (teefas-kungu), kuream lai wina testamenti leel usrakstihht, ka schi no-

mirufchahs feewas weetā par flimneezi islifdamahs leekoht wifu fawu mantu norakstihht fawam wihram. Kā runahhts, tā darihhts. Semneezinisch no-eet pee notahra kunga un luhds to, lai nonahsoht, wina us mirfchanu buhdamai feewai testamenti usrakstihht. Notahrs, neko kauna nedohmadams, no-eet pee semneezina mahjās un tur kahdu feeweeti, ko winsch par semneezina feewu tureja, kā mirdamu atrafdams, winsch testamenti usrakstija.

Tā nu wis buhtu labi isdewees; ja ohtrā deenā notahra kungam nebuhtu gadijeēs ar to ahristi fatiktees, kas semneezina feewu bija ahristeis. Abi kungi jahl runahht un notahrs stahsta, ka winsch wakar bijis pee muhsu semneezina un tur feewai testamenti usrakstijis. Ahriste tam pretojahs, fahzidams, ka tas newarohht buht, jo mineta feewa, ko pats ahristeis, esohht aiswahtar nomirufe. Tā nu abi kungi fahstihdejahs un to leetu ismellejohht nahza semneezina krahpschana gaismā. Semneezinisch, kā prohtams, dabuja par fawu mantas kahribu to par krahpschannu ispelnito sohdu.

Altweegliinaschanas eemeflis.

Teefas presidents: Teefa par eelauschanohs Zums sohdu spreeduse, gadu zeetumā fehdeht; bet eewehrodama, ka tai no Zums uslaustā lahde tilai leetas bija no masas wehrtibas, Zuhju strahpi pa-ihsinajuse us 6 mehneschi.

Noteezatais. Al, presidenta kungs, es gribetu luhgt, kad zeen. leelkungs apdohmatu, kā es kustu uslaufdams esmu nopuhlejees un neko kreetna ne-atradis un man nekahdi rihki nebija kā tilai nasis un weena nagla, un tad diwi stundas fuhri nopuhlejees ne-esmu neko dabujis. — Es dohmaju, presidenta kungs, Zuh man ari waretut tohs 6 mehneschus atlaist.

Derigs padohms.

„Es Zums, Birneeka kungs, dohdu to padohmu, ne-eijat wis us bahdi (weeta, kur weselibas uhdenus dsir), jo Zuh tur lehti warat tilt apesti.“

„Kā Zuh us tahdahm dohmahm nahzeet?“

„Manā zetofchanas aprakstifchanā tas stahw; jo tur faka: „Eedshwotaji pahrtel par leelakai dafai no bahdes-weejeem.“

J. K.

S k a i s t a i .

Kad tewi, flaisa, redsu,
Pee sewis tuwumā,
Tad teescham nesajehdsu
Ko juhtu fersnā.

Is tawahm azim spohschahm
Mirbs mihlis' weenigi;
Par tawahm luhpahm kohschahm
Pluhst wahrdi juhtigi

Pee tawahm kruhhtim greestees
Tif wehlohs katur bruhd';
Pee tawahm luhpahm speestees
Tahs saldi nosluhpsihht.

— 3 .

Atbildedams redakciehs Ernst Plates.